

PUITMAJAD - SUURBRITANNIA

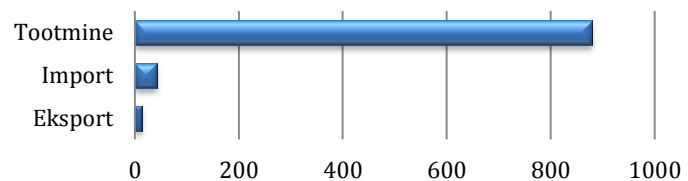
Ülevaade turusuundumustest ja võimalustest

Turu suurus, potentsiaalsete klientide arv, võrdlus teiste sektoritega

Ehitustoodangu väärtus 2012. aastal ulatus praeguste hindade juures 115 miljardi Inglise naelani, mis oli 5,2% madalam kui 2011. aastal. Kuigi puitkarkassehitus on paljudes riikides tavapärane ja hinnanguliselt elab üle 70% arenenud maailma inimestest puitkarkasshoonetes, on Ühendkuningriigis puitkarkassmajade osakaal üks madalamaid – umbes 8%. Samas ilmutab see suurimat turuosa suurendamise potentsiaali, kuna viimasel ajal on iga neljas ehitatud maja puidust karkassiga.

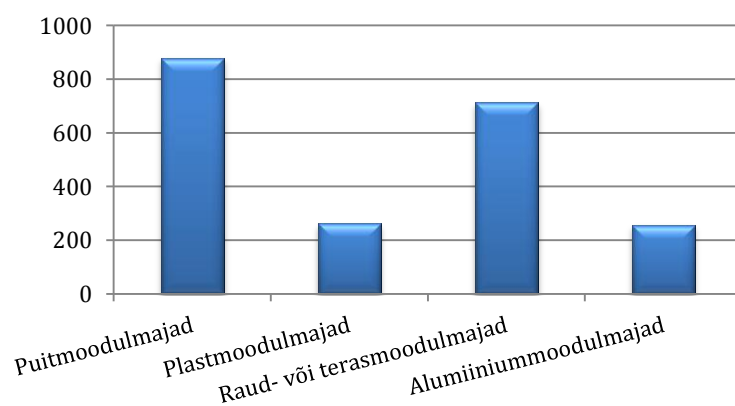
2011. aastal tootis Ühendkuningriik 3,3 miljonit m³ saematerjali ja 3,4 miljonit m³ puidupõhiseid plaate. Samal aastal imporditi 4,9 miljonit m³ saematerjali ja 2,8 miljonit m³ puidupõhiseid plaate. Turusuundumused näitavad, et Ühendkuningriigi turul kasutatakse ohtralt imporditud puitu. Peamiselt kasutatakse Ühendkuningriigis ehitusel okaspuitu. Selle tarbimine ehitustööstuses moodustas 66% kogu 2011. aasta okaspuidu tarbimisest. Peale selle kasutati 2011. aastal ehituse otstarbel 84% Ühendkuningriiki imporditud okaspuidust.

Puitmoodulmajade tootmine ja väliskaubandus, miljonit eurot, 2011

Ühendkuningriiki imporditakse võrdlemisi suures koguses esmasel kujul puitu, samas kui puitmaju valmistatakse vaid riigisiselt ja riiki imporditakse moodulmaju üsna tähtsusetul määral. Puitmoodulmajade aastane sisetoodang Ühendkuningriigis oli 2011. aastal 879 miljonit eurot. Võrdluseks võib öelda, et samal aastal imporditi puitmoodulmaju vaid 42 miljoni euro väärtuses. Eksport moodustas vaid 12 miljonit eurot, seega kasutatakse enamikku moodulmajadest riigisiselt.

Puitmoodulmajade tootmine ja väliskaubandus, miljonit eurot, 2011

Puidust ehitatud majad on Ühendkuningriigis (eriti Šotimaal) ajalooliselt populaarsed. Puitkarkassehitus on kõige kiiremini kasvav majaehitusmeetod Ühendkuningriigis ning iga kuues maja ehitatakse nüüd puitkarkassile.

Riigis ehitatud puitmajade ja muudest materjalidest ehitatud majade maksumuse võrdlus tõestab samuti puitmajade populaarsust. Ühendkuningriigis 2011. aastal toodetud puitmoodulmajade väärtus ulatus 879 miljoni euron, mis oli kõikidest toodetud moodulmajade tüüpidest kõrgeim.

2011. aastal tegutses Ühendkuningriigi ehitussektoris 265 219 ettevõtet, millest 42 156 spetsialiseerusid elumajade ehitamisele.

Suundumused mahtudes ja koguses

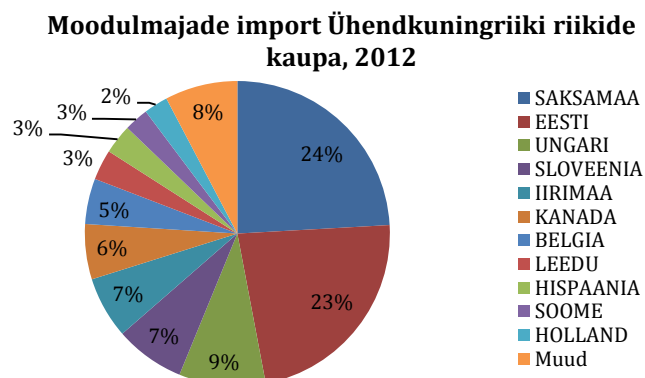
Puitkarkassmajad muutusid Ühendkuningriigis populaarsemaks umbes kaheksa aastat tagasi, vähendades nõudlust teiste ehitusmeetodite järele. Ühendkuningriigis puitmaju ehitav ettevõtte Holbrook annab teada, et puitkarkassehitistel on nüüdseks Ühendkuningriigi ehitussektoris 20% turuosa. Aastase 2,4% kasvuga esindab puitmajade sektor nüüdisaja suurimat turuosa kasvu.

Puitkarkassmajade turu tõus oli tingitud üksikelanute ja korteriarenduste arvu kasvust. Need kaks suurimat sektorit moodustavad hinnanguliselt umbes 60% kõikidest uutest hoonetest Ühendkuningriigis. 2013. aasta mais näitas ajalehe The Guardian avaldatud statistika, et 2012. aastal Ühendkuningriigis müüdnud puitmajade arv oli eelmise aastaga võrreldes 19% kõrgem.

Viimastel aastatel on tekkinud nõudlus puitelamute järele, eriti kui puidu keskkonnasõbraliku olemuse ja muude positiivsete omaduste tõttu on kasutatud on Šoti puitu. Briti valitsus on välja öelnud eesmärgi jõuda 2016. aastaks nullenergiaelamuteni, mis omakorda loob puitmajade sektorile õitsenguks soodsad tingimused. Peale selle märkis The Guardian 2013. aasta mais, et elamute hinnad on esimest korda pärast 2010. aasta keskpaika tõusnud, mis tähendab, et turg on hakanud elavnema ka ostu- ja müügi valdkonnas.

Impordikategooriad ja kaubanduspartnerid

Ühendkuningriigi puidu- ja puitplaadiimport langes 2011. aastal kokku 7,73 miljoni m³-le 2010. aasta 8,37 miljonilt m³-lt. Ent see 7,7% langus ei olnud peamiste puidu- ja puitplaadirühmade lõikes ühtlane. Nimelt langes imporditud okaspuidu, mis on ehitusel kõige enam kasutatav puidutüüp, kogus 4,51 miljonile m³-le, st 13,7%.

Kõik juhtivad okaspuitu eksportivad riigid eksportisid Ühendkuningriiki 2011. aastal vähem. Import Rootsist ja Soomest langes vastavalt 7% ja 6%. Import teistest peamistest riikidest, nimelt Lätist, Venemaalt, Saksamaalt ja Iirimaalt langes 2011. aastal samuti oluliselt. Oluline on märkida, et viimase kolme aasta majandusraskused olid valusamalt mõjutanud impordimahte kui Ühendkuningriigis toodetava okaspuidu kogust.

Puitmoodulmajade impordi vallas olid peamised impordipartnerid Saksamaa ja Eesti vastavalt 24% ja 23%-ga kogu Ühendkuningriigi vastava valdkonna impordist. Ent kuna riiki imporditakse väikeses koguses puitmoodulmaju, ei olnud Saksamaalt ja Eestist imporditud toodete väärtus kogu puitehituse turuväärtusega võrreldes kuigi suur.

Eesti eksportijate võimalused

Kuna Ühendkuningriigi turg on praegu puitmajadele avatud, on see Eesti tootjatele suurepärane võimalus, kuna Eesti tootjatel on puitmajade vallas ette näidata pikaajaline kogemus ja asjatundlikkus, nad suudavad pakkuda eri tüüpi puitmaju ja neil on eri eksportturgudel töötamise kogemus.

Kokku tarnisid Eesti puitmajatootjad 2012. aasta esimese üheksa kuu jooksul Ühendkuningriiki 11,3 miljardi euro väärtuses puitmaju, seega teevad eestlased juba Ühendkuningriigi turu suunas tööd. Eesti eksportijate kõige suurem raskus turule sisenemisel on parima koostööpartneri leidmine Ühendkuningriigis, kuna Ühendkuningriik ei ole puitmajade vallas nii kogunud, mistõttu ei ole ka suurepäraseid potentsiaalseid partnereid väga palju. Ühendkuningriigi turul on võimalik töötada edasimüüjate ja alltöövõtjate kaudu. Näiteks üks suurimaid Eesti puitmajade tootjaid Palmatin on otsustanud Ühendkuningriigis tegutseda edasimüüjate kaudu.

Konkurentsikeskkond

Kohalikud tarnijad, suurima turuosaga ettevõtted

Ühendkuningriigi puitmajasektori tähtsaimad ettevõtted:

Ettevõtte nimi	Veebileht	Tegevusvaldkond	Asutamise aasta
Oakworth Homes	www.oakworthhomes.co.uk	Puidust elumajade ehitamine	teave puudub
Persimmon	www.persimmonhomes.com	Tootmine ulatub üksikelamutest kuni suurte ehitusprojektideni. Maju ehitatakse kaubamärkide Persimmon homes, Charles Church ja Westbury Partnerships all	1972
Eco Timber Homes	www.ecotimberhomes.co.uk	Eco Timber Homes projekteerib, toodab ja püstitab ökosäästlikke elumaju, suvilaid, maamaju ja kortereid, kasutades ainulaadset süsteemi Panelised Timber Frame	1936
Stommel-haus	www.stommel-haus.co.uk	Säästlike, ökoloogiliste ja tervislike täispuitmajade ehitamine	1960-1970

Investeeringud turule sisenemiseks

Vajaminevad investeeringud on tihedalt seotud turule sisenemiseks valitud viisiga. Kui siseneda turule partneri kaudu, on põhiinvesteeringud seotud sobiva partneri leidmise ja suhte loomisega. Vajaminev investeering oleks turu-uuring ja õige partneri leidmine, kvalitatiivsete turundus- ja teabematerjalide loomine ning regulaarsete ettevõtjatevaheliste (B2B) külastuste korraldamine sihtturule.

Standardid, määrused, sertifikaadid ja tavad

ELi puidumääruse täitmise eest vastutav asutus Ühendkuningriigis on National Measurement Office (NMO). Üksikasjalikku teavet ELi puidumääruse kohta, mis on peamine kohustuslik määrus ELis, kaasa arvatud Ühendkuningriigis, saate [veebilehelt](#).

Tõsiselt tuleb arvesse võtta säästva arengu poliitikaid ja tavasid, nagu ka poliitikat, mida toetavad professionaalsed arhitektuuriorganisatsioonid, nt RIBA ja RIAS, ning projekteerimismeeskonnad, nt CIBSE, RICS, IStructE, ICE jne.

Puiduekspertiisiga tegelev asutus Central Point of Expertise on Timber (CPET) on loodud nõu ja suuniste andmiseks, poliitikaga vastavuse tõendite hindamiseks ja toe tagamiseks avalikus sektoris.

Sertifikaate väljastavad ja peamiste akrediteerimiskavadega tegelevad Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes (PEFC), Forestry Stewardship Council (FSC), Sustainable Forestry Initiative (SFI), Canadian Standards Association (CSA) ja Malaysian Timber Certification Council (MTCC). See annab kindluse, et puitmajade sektoris kasutatav materjal või toode ei ole pärit maailma ökosüsteeme kahjustavatest või, Ühendkuningriigis väga harvadel juhtudel, ebaseaduslikest allikatest. Lisateavet saate [adressilt](#).

Ühendkuningriiki sisenemisel ei ole tollitariife ega muid regulatsioone kliendile. Lisateavet Ühendkuningriigi tolli kohta saate [adressilt](#).

Turule sisenemine

Turule sisenemiseks on mitu viisi, nendest peamised on:

- partnerlussuhte loomine hulgimüüja või importija/edasimüüjaga, kes toodet turul täiendavalt reklaamib, alustades otsest koostööd kohalike ehitusettevõtetega;
- ettevõtte harukontori avamine enda müügijõuga.

Kõige lihtsam ja turvalisem meetod uuele turule sisenemiseks on kohaliku partneri kaudu. Seda saab teha hulgimüüja/importija või tootja kaudu või sisearhitektide ja kinnisvaraarendajatega koostööd tehes. Partnerlus kohalike ettevõtetega on atraktiivne, kuna potentsiaalsetel kohalikel partneritel on juba sisse töötatud kontaktvõrgustik ja müügikanalid, samuti nõuab see väiksemaid esmaseid investeeringuid. Ühendkuningriigi turul on võimalik töötada edasimüüjate ja alltöövõtjate kaudu. Näiteks üks suurimaid Eesti puitmajade tootjaid Palmatin on otsustanud Ühendkuningriigis tegutseda edasimüüjate kaudu.

Võrdluseks – ettevõtte haru moodustamine turul oleks tunduvalt keerulisem, kuna mõjukaks turuosaliseks saamise protsess võtab kaua aega ning ohtralt ajalisi ja rahalisi investeeringuid. Peale selle ei pruugi see olla edukas, arvestades tarnija tundmatust turul.

Ühendkuningriik on Eesti kaubanduspartnerite seas 9. kohal, andes 3% Eesti kaubanduse kogukäibest. Peale selle moodustasid 2012. aastal 20% Eesti ekspordist Ühendkuningriiki puittooted (saematerjal, valmisdetailidest koosnevad tooted, puidugraanulid). Nick Llewellyni sõnul on Ida-Euroopa riikidest tarnitud puitkonstruktsioonitoodete maine positiivne, kuna võrdlemisi suur osa impordist pärineb Ida-Euroopa riikidest. Nick Llewellyni andmetel pärineb 15% Ühendkuningriiki imporditavast puidust Lätist.

Üldiselt on toodete päritolupaik brittidele vähem oluline kui kvaliteet. Siiski ei saada tundmatuid kaubamärke Ühendkuningriigi turul tõenäoliselt edu ning on võimalik, et Eesti tarnijad peavad turule pääsemiseks tootma teise ettevõtte kaubamärgi all. Tarnijate valikul eelistavad paljud Briti ettevõtted endiselt kindlat kohalikke tarnijaid, samas kui need, kes kasutavad välismaiseid tarnijaid, pöörduvad tõenäoliselt odava hinna tõttu Aasia tootjate poole. Siiski tähendavad tootmise Aasiast tellimisel tekkivad transpordiprobleemid, et Ühendkuningriigi turg on Ida-Euroopa tarnijatele avatud, eeldusel, et nad suudavad kvaliteedis kohalike tootjatega konkureerida.

Ühendkuningriik on jätkuvalt turg, kus viitamised, soovitusel ja soovituskirjad on väga kasulikud. Eesti tarnijate jaoks, kellel niisugused sidemed puuduvad, on messid ülioluline vahend potentsiaalsete partneritega ühenduse saamiseks. Suhtlus Briti ettevõtetega peaks olema otsekohene ja faktiline. Tagasihoidlikkusega harjunud Briti partnereid häirivad ettekannetes kiidulaul ja liialdused ning nad on tõenäoliselt oma suhtlusviisilt pigem reserveeritud ja kinnised. Asutuse British Timber Trade Federation tehnilise kaubanduspoliitika juhataja Nick Llewellyn märgib, et näost näkku suhtlus on ülioluline vahend, mis viib eduka partnerluseni, samas kui e-posti teel suhtlemine ei pruugi mõnele äriinimesele vastuvõetav olla.

Põhiüritused ja -messid, mis on suunatud Ühendkuningriigi puitmajatööstuse osalistele:

- Ecobuild 2014 – Ühendkuningriigi suurim mess, mis keskendub säästlikele ehitusmaterjalidele ja sektori juhtivate tarnijate, tootjate ja edasimüüjate koondamisele. Iga-aastane üritus toimub järgmisena 2014. aastal.
- Greenbuild EXPO – Ühendkuningriigi uusim säästliku ehituse ja remondi üritus, hädavajalik ning informatiivne sündmus ehitussektoris tegutsejatele, hõlmates kõike alates väljaõppevõimalustest ja taastuvtehnoloogiatest kuni säästvate materjalide ja seadusandlusuendusteni.

- Eco showcase – kohalikke üritusi organiseeriv organ, mis keskendub säästva ehituse materjalidele, toodetele ja lahendustele.

Avalikud hanked

Ühendkuningriigi riigihankereeglid, mis rakendavad ELi õigusakte, reguleerivad ametiasutuste ja teatud teiste asutuste hankeid Ühendkuningriigi piires. Ühendkuningriigis reguleerivad riigihankereegleid kaks direktiivi:

- avaliku sektori direktiiv (2004/18), mis kohaldub teenustele, tarnetele või töödele, mille hangetes osalevad avalikud organid;
- üldhuviteenuste direktiiv (2004/17), mis kohaldub teenustele, tarnetele või töödele, mille hangetes osalevad kommunaalteenused, mis on seotud üldhuviteenustega.

Lisateavet puitu käsitlevate riigihangete menetluse kohta saate [adressilt](#).

Valdkonna kontaktid

Ühendkuningriigi Metsanduskomisjon (UK Forestry Commission)
Ühendkuningriigi riikliku statistika keskus
Ühendkuningriigi ülemerekaubanduse statistika
Ühendkuningriigi puidukaubanduse föderatsioon
Oakworth Homes
Ehitusblogid
Eesti Puitmajaklaster
Palmatin

www.forestry.gov.uk
www.statistics.gov.uk
www.uktradeinfo.com
www.ttf.co.uk
www.oakworthhomes.co.uk
brickonomics.building.co.uk
www.woodhouse.ee
www.palmatin.com

Tradewithestonia.com

www.tradewithestonia.com on EASi loodud teenus, mille eesmärk on luua Eesti ettevõtetele uusi ekspordisuhteid.

See portaal on väga hea kanal tutvustamiseks oma tooteid/teenuseid välisriikide ettevõtjatele ning see on mõeldud kõikidele Eesti ettevõtetele, kes ekspordivad või plaanivad seda tulevikus teha.

Portaali registreerumine on TASUTA.

Tutvu portaaliga: >> www.tradewithestonia.com

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS)

Registrikood 90006006

Lasnamäe tn 2, Tallinn 11412

Tel: 6279700, faks: 6279701

eas@eas.ee

www.eas.ee

EASi ekspordinõunik Suurbritannias

Heiki Pant

heiki.pant@eas.ee

Warnford Court

29 Throgmorton Street

London EC2N 2AT

Tel: + 44 207 947 4011

GSM: + 44 750 865 8091

Viimati uuendatud 21.08.2013